

NOTAT

Afrapportering af den fælles myndighedsindsats for ordnede forhold (social dumping) 2012- 1. kvartal 2018

Juni 2018

J.nr. 20185100003

SBT/DOH

Baggrund

Der har siden 2012 været afsat midler til at styrke den fælles indsats over for social dumping. Med finanslovaftalen for 2018 blev den fælles myndighedsindsats forlænget til og med 2019 med 72 mio. kr. i 2019.

Tabel 1 Opsummering af de afsatte midler til den styrkede myndighedsindsats fra 2016-2019 i mio. kr.

	2016	2017	2018	2019
I alt	72,0	81,3	72,0	72,0

Midler til politiets del af indsatsen er ikke inkluderet, da de finansieres inden for rammerne af aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019. Tallene i tabel 1 er pl-reguleret til 2018.

Sammenfatning

Siden den fælles myndighedsindsats mod social dumping startede, er kontrol og tilsyn med udenlandske virksomheders regelefterlevelse øget betydeligt. Myndighederne gennemfører fælles kontrolaktioner og har daglige aktiviteter på området.

Der er fortsat fokus på at effektivisere kontrollerne, således at ressourcerne bruges der, hvor effekten af myndighedernes indsats er størst. Endvidere arbejder myndighederne også løbende med at indhente ny viden og udvikle værktøjer, så indsatsen forbliver aktuel. Endelig har myndighederne fokus på nye tendenser blandt udenlandske virksomheder, der udfører arbejde i Danmark.

For at understøtte dette arbejde er myndighederne i løbende dialog om branche- og virksomhedsudvælgelse til kontrolindsatsen med henblik på at sikre, at de mest risikofyldte brancher og virksomheder prioriteres højest.

Samarbejdet betyder, at Arbejdstilsynet, politiet og SKAT stadig bliver bedre til at understøtte hinandens myndighedsudøvelse og sikre en effektiv kontrol. Myndighederne er bl.a. blevet bedre til at orientere hinanden, når en myndighed får mistanke om en overtrædelse på en anden myndigheds område. Ligeledes er myndighederne blevet bedre til at besøge virksomheder sammen og til at sikre, at myndighederne kommer hjem med de oplysninger, der er nødvendige for den videre sagsbehandling.

Denne afrapportering indeholder følgende elementer:

1. Styrket myndighedsarbejde mellem Arbejdstilsynet, SKAT og politi
2. Presseinitiativer
3. Arbejdstilsynets indsats
4. SKATs indsats
5. Politiets indsats

6. Styrelsen for International Rekruttering og Integrations indsats
7. Opsamling
- Bilag 1 Brancheopdelte tabeller vedr. Arbejdstilsynets resultater
- Bilag 2 Kvartalsvise opgørelser

1. Styrket myndighedssamarbejde

For at styrke det fælles myndighedssamarbejde blev der indgået en samarbejdsaftale mellem Arbejdstilsynet, SKAT og politiet i starten af 2012. Aftalen fastlægger rammerne for samarbejdet på centralt og lokalt niveau og skal sikre, at myndighederne har den nødvendige kontakt, således at de kan reagere koordineret, hurtigt og konsekvent over for udenlandske virksomheder, der overtræder reglerne. Aftalen er blevet fornyet og revideret flere gange siden, senest i januar 2018.

Myndighedsindsatsen er fortsat primært målrettet mod virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen, landbrug, skovbrug og gartneri, hotel- og restaurationsbranchen samt rengøring, hvor der erfaringsmæssigt bl.a. anvendes illegal arbejdskraft.

I 1. kvartal 2018 har Arbejdstilsynet, SKAT og politiet gennemført 2 landsdækkende aktioner og 8 regionale aktioner. Der er ved udgangen af 1. kvartal 2018 gennemført henholdsvis 48 landsdækkende aktioner og 175 regionale aktioner i alt siden 1. marts 2012.

Arbejdstilsynet og SKAT gennemfører imellem aktionerne hver især aktiviteter over for udenlandske virksomheder og arbejdstagere, hvor der er mistanke om, at forholdene ikke er i orden. Fx gennemfører Arbejdstilsynet dagligt kontrol med udenlandske virksomheder, som Arbejdstilsynet får kendskab til fx gennem anmeldelser til Arbejdstilsynets hotline om udenlandske virksomheder eller via Arbejdstilsynets hjemmeside samt ved opsøgende kørsel. SKAT har ligeledes løbende gennemført kontroller af udenlandske virksomheder og arbejdstagere på baggrund af anmeldelser eller udsøgninger mv.

Der er etableret faste kontaktveje mellem Arbejdstilsynet, SKAT og politiet, som skal sikre et smidigt og effektivt samarbejde i det daglige. Det gælder også, såfremt der på et kontrolbesøg konstateres mistanke om lovovertrædelser inden for de andre myndigheders lovområde, hvor dette indberettes til den pågældende myndighed. Fx indberetter Arbejdstilsynet til SKAT, hver gang en virksomhed ikke er anmeldt i RUT.

For at sikre en effektiv planlægning af aktioner og det daglige samarbejde er der etableret tre planlægningsgrupper, hvor repræsentanter for Arbejdstilsynet, SKAT og politiet afholder faste møder. Formålet er at sikre en effektiv udsøgning af virksomheder til kontrol i relevante brancher, en styrkelse af planlægning af aktionernes gennemførelse og løbende opsamling og vurderinger af, hvordan udsøgning og aktioner optimeres lokalt.

Endvidere holder myndighederne temamøder, hvor der er mulighed for at drøfte mere overordnede temaer i myndighedssamarbejdet og udveksle erfaringer. Endelig holder Arbejdstilsynet, SKAT og Rigspolitiet dialogmøder med arbejdsmarkedets parter om indsatsen for ordnede forhold for udenlandske virksomheder, der udfø-

rer arbejde i Danmark (den styrkede indsats over for social dumping). Det næste dialogmøde forventes afholdt i efteråret 2018.

2. Presseinitiativer

En del af den samlede myndighedsindsats for at sikre ordnede forhold består i at skabe synlighed om temaet, indsatserne og de opnåede resultater.

Arbejdstilsynet og/eller SKAT udsender pressemeddelelser efter landsdækkende aktioner, hvis disse har medført erfaringer, der kan forventes at være interessante for pressen. Herudover udtaler de tre myndigheder sig til pressen i forbindelse med konkrete henvendelser. Arbejdstilsynet offentliggør sine resultater på www.at.dk.

3. Arbejdstilsynets indsats mod social dumping

Arbejdstilsynet har til opgave at føre tilsyn med, at udenlandske virksomheder overholder den danske arbejdsmiljølovgivning. Det er endvidere Arbejdstilsynets opgave at kontrollere, at udenlandske virksomheder har foretaget anmeldelse i RUT, og at anmeldelsen er fyldestgørende og korrekt i forhold til reglerne.

Som led i indsatsen mod social dumping har Arbejdstilsynet gennemført følgende aktiviteter:

- Der er oprettet task forces i hvert af Arbejdstilsynets tre tilsynscentre. Tilsynscenter Øst er landskoordinerende center.
- Arbejdstilsynet koordinerer myndighedssamarbejdet, herunder afholdelsen af de fælles landsdækkende og regionale aktioner, samt dialogmøder med parterne.
- I forbindelse med sin daglige drift fører Arbejdstilsynet tilsyn med udenlandske virksomheder, der er anmeldt i RUT. Derudover fører Arbejdstilsynet også tilsyn med udenlandske virksomheder, der ikke er anmeldt i RUT, fx via opsøgende kørsel på bl.a. villaveje, hvor der bygges privat.
- På baggrund af de opbyggede erfaringer med tilsyn med udenlandske virksomheder har Arbejdstilsynet fastholdt sit udvidede branchefokus til også at fokusere på bl.a. restaurations- og autobranschen.
- Der blev i forbindelse med finanslovsaftalen for 2014 afsat midler til at kontrollere virksomheder med fx udenlandsk ejer, der er oprettet i CVR som danske virksomheder og dermed ikke skal i RUT, og hvor der er en formodning om, at arbejdsmiljøet er dårligt. Arbejdstilsynet har siden arbejdet løbende med at ud-søge relevante virksomheder i CVR og føre kontrol med dem. Midlerne er senest med finanslovsaftalen for 2018 blevet forlænget til og med 2019.
- Borgere, hvervgivere eller virksomheder, som har mistanke om, at en udenlandsk virksomhed udfører arbejde i Danmark uden at være anmeldt i RUT, kan kontakte Arbejdstilsynet gennem en hotline om udenlandske virksomheder.

Resultater

De landsdækkende fællesaktioner tager udgangspunkt i kontrol med et bredt udsnit af arbejdssteder fordelt over hele landet i udvalgte brancher.

Nedenfor (tabel 3.1) ses resultaterne af Arbejdstilsynets indsats i forbindelse med de landsdækkende fællesaktioner i 2012-1. kvartal 2018. Der er gennemført 6 landsdækkende aktioner i 2012, og 8 i hvert af årene 2013-2017. I 2018 vil der også blive gennemført 8 landsdækkende aktioner. Fra 2016 er der i forhold til 2015 sket en justering af strategien for de enkelte aktioner. Der har været ændret i udvælgelsen af aktionssteder, og der er undertiden gennemført aktioner med anvendelse af færre aktionshold. Der har i planlægningen af udvalgte aktioner bl.a. været fokus på at besøge større arbejdssteder og virksomheder, hvor det er erfaringen, at der er flere tilfælde af manglende regelefterlevelse end på helt små byggepladser. Dette har medvirket til et lavere antal besøg, da besøg på store arbejdssteder og virksomheder kræver flere ressourcer.

Tabel 3.1 Resultater af de landsdækkende fællesaktioner 1. marts 2012 - 31. marts 2018

Fælles kontrolaktion	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Besøg på landsplan							
Antal besøgte arbejdssteder	590	687	766	611	452	454	104
Antal besøgte virksomheder	845	1005	942	776	556	504	122
Besøg fordelt på branche							
Bygge/anlæg	416	539	458	267	143	246	39
Service, restauration og rengøring	107	11	197	182	145	75	46
Det grønne område	44	94	47	61	79	29	1
Industri	8	18	16	48	20	44	6
Øvrige	14	25	48	52	65	61	12
Virksomhedernes nationalitet							
Danske	539	574	647	512	390	311	77
Udenlandske	306	431	295	264	166	193	45
Mulige straffesager ift. RUT							
Mulige straffesager ift. RUT	73	59	54	26	26	47	6
Antal arbejdsmiljøreaktioner							
Danske virksomheder ¹	192	362	485	398	230	221	51
Udenlandske virksomheder	87	209	168	90	62	40	14

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

¹ Mindst 1/3 af reaktionerne er givet til danske virksomheder, der har indlejet udenlandsk arbejdskraft (de såkaldte "arme-ben-virksomheder").

Som det fremgår af tabel 3.1, har Arbejdstilsynet på de 48 gennemførte fælles landsdækkende aktioner, der er gennemført siden 1. marts 2012, besøgt i alt 4.750 virksomheder, som i alt har fået 2.609 arbejdsmiljøreaktioner. Forholdsmæssigt svarer det til, at godt hver anden virksomhed har fået en reaktion fra Arbejdstilsynet på fællesaktionerne.

På de landsdækkende fællesaktioner har de udenlandske virksomheder i gennemsnit fået færre reaktioner end de danske. Det kan bl.a. skyldes, at en række danske virksomheder i de besøgte brancher i vid udstrækning baserer sig på indlejet arbejdskraft, fx i form af udenlandske enkeltmandsvirksomheder, hvor bl.a. instruktionen til den enkelte medarbejder i nogle tilfælde er utilstrækkelig. Eventuelle arbejdsmiljøreaktioner går derfor til den danske virksomhed, mens besøget – og en eventuel RUT-tiltaleindstilling – registreres på den udenlandske virksomhed. Det er ikke alle udenlandske enkeltmandsvirksomheder, der i praksis arbejder som indlejet arbejdskraft.

Arbejdstilsynets samlede reaktioner og besøgte udenlandske virksomheder

I perioden 2012-1. kvartal 2018 har Arbejdstilsynet besøgt i alt 37.497 arbejdssteder for at kontrollere udenlandske virksomheder. I alt har Arbejdstilsynet ført tilsyn med 14.199 udenlandske virksomheder i perioden. Besøgene er gennemført som led i Arbejdstilsynets daglige drift, herunder opsøgende kørsel, samt de afholdte fællesaktioner, jf. ovenfor.

Arbejdstilsynets samlede antal reaktioner til udenlandske virksomheder

Nedenstående skema viser fordelingen af arbejdsmiljøreaktioner til udenlandske virksomheder.

3.2 Fordeling af reaktioner til udenlandske virksomheder 1. januar 2012 – 31. marts 2018

Antal reaktioner	Forbud	Strakspåbud	Påbud	Vejledninger + andet	I alt
Ulykkesrisici	346	3.190	11	63	3.610
Krav til egenindsats fx lovpligtig uddannelse (stilladsuddannelse), APV	1	565	1.519	54	2.139
Kemiske og biologiske belastninger	20	754	14	30	818
Ergonomisk arbejdsmiljø	9	276	10	51	346
Støj	0	175	4	3	182
Bygherre, udbyder mv.	0	16	1	1	18
Hudbelastninger	0	2	0	2	4
Psykisk arbejdsmiljø		7	5	2	14
Områder uden for arbejdsmiljøloven, fx rygelov	0	125	33	0	158
Andet	0	263	6	18	287
I alt	376	5.373	1.603	224	7.576

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

I alt er der over perioden 2012-1. kvartal 2018 givet 7.576 reaktioner til udenlandske virksomheder. Det svarer forholdsmæssigt til, at godt hver anden virksomhed har fået en reaktion fra Arbejdstilsynet. Tallene er ikke sammenlignelige med antal reaktioner givet til danske virksomheder. Fx er mange tilsyn med udenlandske virksomheder på ganske små byggepladser, hvor der kun udføres ganske få arbejdsopgaver, mens mange risikobaserede tilsyn er på større virksomheder, hvor der foregår mange forskellige arbejdsopgaver. Og dermed er der stor forskel på, hvad Arbejdstilsynet kan reagere på. Tabel 3.3 viser, at 3/4 af reaktionerne drejer sig om alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen (forbud og strakspåbud).

Generelt lever udenlandske virksomheder, som er anmeldt i RUT, i højere grad op til arbejdsmiljølovgivningen end udenlandske virksomheder, der ikke overholder RUT-anmeldepligten. I gennemsnit får 58,7 procent af de udenlandske virksomheder (arbejdssteder), der ikke er i RUT, en alvorlig arbejdsmiljøreaktion (fx strakspåbud eller forbud mod at fortsætte arbejde, fordi der er alvorlig fare for fx nedstyrtning). Til sammenligning er det kun 1,5 procent af de udenlandske virksomheder (arbejdssteder), der er i RUT, der får en alvorlig arbejdsmiljøreaktion. En ikke uvæsentlig del af de registrerede virksomheder fungerer dog som indlejet arbejdskraft og vil derfor sjældent få påbud, da det vil gå til den virksomhed, der fungerer som deres arbejdsgiver (se tabel 3.1).

I øvrigt henvises til bilag 1, hvor der findes tilsvarende tabeller opdelt efter brancher.

3.3 Fordeling af afgørelser til udenlandske virksomheder 1. januar 2012 – 31. marts 2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	I alt
Forbud	58	64	61	45	70	67	11	376
Strakspåbud	669	947	1.058	856	872	774	197	5.373
Påbud	260	440	316	246	210	104	27	1.603
I alt	987	1.451	1.435	1.147	1.152	945	235	7.352

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

Kvartalsvis fordeling af afgørelser til udenlandske virksomheder findes i bilag 2, tabel 3.3.1. Det fremgår, at antallet af Arbejdstilsynets reaktioner i 1. kvartal 2018 til udenlandske virksomheder ligger på niveau med 2017, men over årene har reaktionsmønstret ændret sig noget.

De besøgte virksomheders oprindelseslande i procentfordeling

Tabel 3.4 giver en oversigt over de af Arbejdstilsynet besøgte arbejdssteder opdelt efter virksomhedernes nationalitet. Besøgene er foretaget fra 2012 til 1. kvartal 2018. Her ses det, at langt størstedelen af de besøgte arbejdssteder fortsat hører til polske og tyske virksomheder.

3.4 Besøgte arbejdssteder opdelt efter virksomhedernes nationalitet 1. januar 2012 – 31. marts 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Polen	41,9 %	38,7 %	39,5 %	42,6 %	37,1 %	38,0 %	41,4 %
Tyskland	19,7 %	22,3 %	22,0 %	18,8 %	17,1 %	20,2 %	19,3 %
Litauen	7,4 %	7,7 %	5,0 %	5,8 %	5,8 %	5,3 %	5,4 %
Italien	1,8 %	2,7 %	2,7 %	2,8 %	4,4 %	2,9 %	2,3 %
Sverige	2,7 %	3,9 %	2,5 %	2,0 %	3,1 %	3,1 %	3,0 %
Storbritannien	2,0 %	2,0 %	2,8 %	1,5 %	3,0 %	2,7 %	3,8 %
Slovakiet	5,7 %	3,2 %	2,0 %	2,8 %	2,6 %	4,7 %	3,7 %
Tjekkiet	1,9 %	1,1 %	1,9 %	1,4 %	2,2 %	2,0 %	1,4 %
Holland	1,6 %	1,4 %	2,1 %	2,3 %	2,0 %	1,9 %	1,7 %
Letland	2,3 %	1,3 %	1,1 %	0,8 %	1,7 %	1,3 %	1,7 %
Rumænien	0,9 %	1,3 %	0,4 %	1,2 %	1,1 %	1,2 %	1,3 %
Øvrige (fx sydeuropæiske lande)	12,1 %	14,4 %	18,0 %	18,0 %	19,9 %	16,7 %	15,0 %
I alt	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

RUT – Registret for Udenlandske Tjenesteydere

Hvis Arbejdstilsynet konstaterer, at der ikke er sket korrekt anmeldelse i RUT, udarbejdes der en indstilling til politiet om at rejse tiltale mod virksomheden, eller Arbejdstilsynet udsteder et administrativt bødeforelæg. Desuden orienteres SKAT om forholdet.

I perioden 2012-1. kvartal 2018 har Arbejdstilsynet sendt 1.440 tiltaleindstillinger for manglende eller mangelfuld anmeldelse i RUT til politiet med anmodning om retslig tiltale, jf. tabel 3.5. Langt størsteparten af indstillingerne drejer sig om manglende anmeldelse i RUT, mens de øvrige vedrører urigtige eller mangelfulde anmeldelser. Desuden er der udstedt 1.264 administrative bødeforelæg om manglende eller mangelfuld RUT-anmeldelse siden 1. juni 2013, hvor Arbejdstilsynet fik mulighed for at udstede administrative bødeforelæg på udstationeringsområdet.

Tabel 3.5 Tiltaleindstillinger og administrative bødeforelæg for manglende eller mangelfuld anmeldelse i RUT 1. januar 2012 – 31. marts 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	I alt
--	------	------	------	------	------	------	------	-------

Antal tiltaleindstillinger	439	283	231	143	136	171	37	1.440
Antal administrative bødeforelæg	-	114	313	265	255	277	40	1.264
I alt	439	397	544	408	391	448	77	2.704

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

Kvartalsvis fordeling af tiltaleindstillinger og administrative bødeforelæg for manglende eller mangelfuld anmeldelse i RUT findes i bilag 2, tabel 3.5.2.

I nedenstående tabel (tabel 3.6) redegøres for, hvordan administrative bødeforelæg for RUT-overtrædelser fordeler sig, alt efter hvad der er sket i sagen, efter Arbejdstilsynet udstedte bødeforelægget.

Tabel 3.6 Fordeling af administrative bødeforelæg for manglende og mangelfuld anmeldelse i RUT 1. januar 2012 – 31. marts 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	I alt
Antal RUT administrative bødeforelæg i alt	114*	313	268	255	277	40	1267
Antal vedtagne og betalte administrative bødeforelæg	34	109	103	99	144	11	500
Antal vedtagne, men ikke betalte, administrative bødeforelæg	15	25	35	18	11	4	108
Frist for vedtagelse/betaling ikke overskredet	0	1	1	4	16	21	43
Henlagt af AT pga. nye oplysninger	3	9	10	8	11	1	42
Antal sager overgivet til politiet pga. manglende vedtagelse eller indsigelse til administrative bødeforelæg	62	169	119	126	95	3	574

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

*Arbejdstilsynet fik mulighed for at afgøre RUT-sager med et administrativt bødeforelæg den 1. juli 2013.

I sager, der ikke er egnet til at blive afgjort med et administrativt bødeforelæg – fx hvis der er uklarhed om, hvem bøden skal sendes til – fremsender Arbejdstilsynet en tiltaleindstilling til politiet med henblik på, at der rejses sigtelse mod den pågældende udenlandske virksomhed for overtrædelse af udstationeringsloven, jf. tabel 3.5.

Hotline om udenlandske virksomheder

Arbejdstilsynet har som nævnt ovenfor etableret en hotline om udenlandske virksomheder i Arbejdstilsynets Call Center. Endvidere kan Arbejdstilsynet modtage elektroniske anmeldelser via Arbejdstilsynets hjemmeside.

Arbejdstilsynet har modtaget 5.365 henvendelser til hotlinen om udenlandske virksomheder samt til anmeldeordningen på at.dk siden 1. januar 2012, jf. tabel 3.7. Opkaldene og de elektroniske anmeldelser fordeler sig således:

- Fra faglige organisationer: 2.822
- Fra private hvervgivere: 49
- Fra professionelle hvervgivere: 55
- Fra andre (fx fra borgere): 2.439

Tabel 3.7 Antal af anmeldelser og opkald til hotlinen om udenlandske virksomheder 1. januar 2012 – 31. marts 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	I alt
Antal opkald og anmeldelser	1.147	1.097	833	763	768	664	93	5.365

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

Kvartalsvis fordeling af antal af anmeldelser og opkald til hotlinen om udenlandske virksomheder findes i bilag 2, tabel 3.7.1.

Siden etableringen har hotlinen udviklet sig til at være et vigtigt redskab for Arbejdstilsynet, fordi de mange anmeldelser er med til at gøre det nemmere for Arbejdstilsynet at lokalisere og dermed føre tilsyn med arbejdssteder med udenlandske virksomheder.

Arbejdstilsynets erfaringer

- Det er Arbejdstilsynets erfaring, at virksomhederne, der anmelder sig i RUT, får markant færre alvorlige arbejdsmiljøafgørelser (forbud og strakspåbud) end de virksomheder, der ikke anmelder sig i RUT. Tilsvarende er det Arbejdstilsynets erfaring, at mange virksomheder, der har stor andel af udenlandsk arbejdskraft, og som anmelder sig i CVR, ligner de virksomheder, RUT er tiltænkt, og har et arbejdsmiljø under almindelig standard.
- I forbindelse med tilsynet ser Arbejdstilsynet løbende eksempler på, at udenlandske virksomheder anvender forældede arbejdsmetoder, har mere fysisk arbejde og bruger et lavere niveau af teknologisk udstyr, end det er sædvanligt for det danske arbejdsmarked.
- Arbejdstilsynet oplever en fortsat tendens til meget lidt eller dårligt fungerende kommunikation på byggepladser, hvor udenlandske virksomheder opererer.
- Desuden ser Arbejdstilsynet eksempler på, at udenlandsk arbejdskraft tilbydes kummerlige eller slet ingen velfærdsforanstaltninger (fx ingen spiseplads, toilet og badefaciliteter m.m.) og bor på arbejdsstedet under meget tarvelige kår. Arbejdstilsynet har kun adgang til indkvarteringsfaciliteter, hvis de fx er i direkte tilknytning til en byggeplads. I tilfælde af at der foregår overnatning under uacceptable forhold på arbejdsstedet, kontaktes kommunen.
- Arbejdstilsynets Tilsynscenter Øst har fra maj til udgangen af 2017 kontaktet politiet 30 gange pga. mistanke om illegalt arbejde og i denne forbindelse lavet 12 indberetninger om illegalt arbejde. Arbejdstilsynet har viden om, at 47 personer er blevet anholdt på baggrund af Arbejdstilsynets kontakt til politiet i de konkrete sager. Tallet vil blive opdateret halvårligt.
- Arbejdstilsynets erfaringer fra rengøringsbranchen, autobranchen samt hotel- og restaurationsbrancherne viser, at udenlandsk arbejdskraft her typisk er direkte ansat i danske virksomheder.
- Fra medio marts til udgangen af 2017 har Arbejdstilsynet i Tilsynscenter Øst oplevet 40 besøgte arbejdssteder, hvor folk er forsvundet fra arbejdsstedet. I den forbindelse har Arbejdstilsynet konstateret, at i alt 103 personer er stukket af. Arbejdstilsynet noterer de arbejdssteder, hvor det gør sig gældende, og lader det indgå i planlægningen af fremtidige aktioner. Det drejer sig primært om arbejdssteder i byggeriet. Tallet vil blive opdateret halvårligt.
- Det er fortsat Arbejdstilsynets erfaring, at udenlandske virksomheder opererer i hele landet. Dog er de særligt koncentreret i Københavnsområdet og Nordsjælland.
- Arbejdstilsynet har i foråret 2017 i Tilsynscenter Øst gennemført et forsøg for at få mere viden om efterkommelsesgraden af de reaktioner, der afgives i forbindelse med indsatsen mod social dumping. Efterkommelsesgraden er bedømt efter kontrolbesøg på arbejdssteder, hvor der er afgivet reaktioner og opgjort ud fra kriterierne *efterkommet* eller *ikke efterkommet*. Fokus har været på materielle afgørelser

inden for reaktionstyperne straks påbud og forbud for at sikre, at efterkommelsesgraden kan kontrolleres, mens arbejdet stadig pågår. 135 reaktioner er blevet kontrolleret og vurderet, heraf var der 14 reaktioner, der ikke var efterkommet. Samlet set er efterkommelsesgraden derfor på knap 90 procent. 1/3 af de virksomheder, der fik hurtigt kontrolbesøg, var udenlandske, mens 2/3 var danske virksomheder med udenlandske ansatte.

4. SKATs indsats mod social dumping

SKATs indsats i myndighedssamarbejdet mod social dumping består i at sikre regelefterlevelse på skatte- og afgiftsområdet. Dette sker gennem kontrolindsatser rettet mod brancher, hvor risikoen for overtrædelse af reglerne anses for at være størst. Der er i myndighedssamarbejdet løbende dialog om branche- og virksomhedsudvælgelse med henblik på at sikre, at de mest risikofyldte brancher og virksomheder prioriteres højest.

Som led i indsatsen har SKAT gennemført følgende aktiviteter:

- *SKATs særlige indsatsprojekt mod social dumping*
SKAT har et særligt indsatsprojekt, der varetager den samlede opgave vedrørende social dumping gennem fælles aktioner, løbende kontroller og sagsbehandling mv. på landsplan. I dette projekt har SKAT gennemført det konkrete indsats samarbejde med Arbejdstilsynet og politiet. Aktionerne skaber opmærksomhed, har stor synlighed og medvirker til holdningsbearbejdning. Herved øges den oplevede opdagesrisiko.
- *Fremadrettede reguleringer og vejledning*
I tilknytning til kontrolindsatsen har der været foretaget ændring i mange virksomheders registrerings- og afregningsforhold med henblik på at øge regelefterlevelse fremadrettet. SKAT har gennem vejledning hjulpet virksomhederne i en række forhold, så indberetningen af skat og moms bliver korrekt. Der er endvidere blevet vejledt i registrering for moms – specielt når der er blevet arbejdet for en ikke-erhvervsdrivende (fx privat husejer). Endvidere er der givet vejledning om registrering af ansatte for kildeskat (A-skat mv.), om reglerne for arbejdsudleje, om anvendelse af udenlandsk registrerede biler, skiltningssregler på byggepladser samt om skiltningssregler på erhvervsmæssigt anvendte varevogne.

Ressourcer mv.

SKAT har i 2017 anvendt ca. 58 årsværk og planlægger at anvende ca. 61 årsværk i 2018 til indsatsen mod social dumping¹. Dette er til dels finansieret af politisk afsatte bevillinger og til dels prioriteret inden for SKATs egen ramme. Det indebærer ofte et tids- og ressourcekrævende opklarings- og undersøgelsesarbejde, når SKAT undersøger, om der skal ske en ændring af pligtige skatter og/eller afgifter. Det kan fx være tilfælde, hvor det er undersøgt, om en udenlandsk virksomhed eller person reelt er skattepligtig til Danmark. Dette vil kunne indebære sagsbehandlingsaktiviteter såsom kontakt til skattemyndighederne i virksomhedens hjemland, indhentning af kontoud-

---

¹ SKAT opgør antal årsværk ud fra timeforbrug eller pris. Årsværk er her opgjort ud fra årsværksforbruget, som er opgjort på grundlag af det antal arbejdstimer, som SKATs medarbejdere har registreret på opgaveløsningen. I fx SAU alm. del – spm. 131 (2017-18), hvor der spørges til afsatte bevillinger, er årsværk opgjort på baggrund af en beregnet årsværkspris inkl. fællesomkostninger. Antallet af årsværk kan derfor ikke altid sidestilles.

tog i pengeinstitut, korrespondance med virksomheden i hjemlandet eller dennes repræsentant mv. Resultatet heraf viser sig derfor ofte først på længere sigt.

Kontroller og beregnet nettoprovenu

SKAT definerer en kontrol som en kontrol af én skatte- eller afgiftsart hos én person/virksomhed/juridisk person (CVR/cpr.nr) i ét indkomstår. Det er grundet systemunderstøttelsen ikke muligt at lave udtræk af fx reguleringer pr. kontrol fra tidligere år end 2015.

Beregnet nettoprovenu betyder, at de gennemførte reguleringer, fx af den skattepligtige indkomst, er omregnet til provenu med udgangspunkt i en gennemsnitlig skatteprocent. Det faktiske provenu vil derfor kunne afvige fra det opgjorte provenu af reguleringerne. Reguleringer, der medfører forhøjelser af fx den skattepligtige indkomst, er fratrukket nedsættelser af fx den skattepligtige indkomst. Opgørelsen tager ikke hensyn til, om en forhøjelse, der medfører en skyldig skattebetaling, faktisk bliver betalt, og om en eventuel restance er inddrivelig. Opgørelsen medtager endvidere ikke den strukturelle effekt i form af tilbageløb samt kontrolindsatsens påvirkning af den fremadrettede adfærd og regelefterlevelse.

Det samlede antal gennemførte kontroller for perioden 2015 til 31. marts 2018, opgjort efter denne metode samt det beregnede nettoprovenu fremgår af nedenstående tabel 4.1.

4.1 Antal kontroller og beregnet nettoprovenu¹

	2012-14 ²	2015	2016	2017	2018 pr. 31/3	I alt
Antal kontroller		3.708	3.428	2.831	881	10.848
Antal kontrollerede med regulering		1.184	1.210	1.240	402	4.036
Beregnet nettoprovenu (mio. kr.)		123	290	134	29	576

Kilde: SKAT

¹ Antal kontroller er opgjort efter de principper, som SKAT har besluttet, skal anvendes for at sikre et ensartet grundlag for at sammenligne antal kontroller på tværs af de enkelte kontrolaktiviteter. For at bevare kontinuiteten i forhold til tidligere afrapporteringer indeholder denne afrapportering ligeledes den hidtil anvendte opgørelsesmetode i tabel 4.2.

² Det samlede antal kontroller og nettoprovenu er ikke opgjort for perioden 2012-2014 på grund af ændringen i opgørelsesmetode.

SKAT bemærker, at antal kontroller i 2017 er forholdsmæssigt lavere end fx 2016. Det opgjorte antal kontroller er påvirket af antal skatte- og afgiftsarter samt af antal personer/virksomheder i de enkelte sagskomplekser. Fx har de tidligere års resultater indeholdt få store sagskomplekser med statuering af skattepligt, hvilket medførte et stort antal afsluttede kontroller, bl.a. i relation til lønmodtagere, der var tilknyttet virksomhederne.

Det bemærkes ligeledes, at antal kontrollerede med reguleringer er steget procentvis i forhold til tidligere år. Stigningen i antal kontrollerede med reguleringer indikerer, at SKAT hele tiden bliver bedre til at udsøge de sager, hvor der skal ske reguleringer. Men stigningen betyder også, at sagsbehandlingen dermed bliver mere ressourcekrævende – herunder en længere sagsbehandlingstid.

Antal kontrollerede personer/virksomheder og reguleringer – fordelt på brancher (manuel opgørelse).

I projektet optælles hvor mange virksomheder eller personer, der er foretaget kontrol af, samt størrelsen af ændringer af indkomst, moms og skat. Der er foretaget fordeling på brancher af ændringerne på i alt 992 mio. kr. i perioden fra primo 2012 til 31. marts 2018, jf. tabel 4.2.

4.2 Antal kontrollerede og reguleringer fordelt på hovedbrancher

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018 pr. 31/3		I alt	
	Antal	Mio. kr.	Antal	Mio. kr.	Antal	Mio. kr.	Antal	Mio. kr.	Antal	Mio. kr.	Antal	Mio. kr.	Antal	Mio. kr.	Antal	Mio. kr.
Bygge og anlæg	568	10	1.069	31	1.312	52	1.150	89	810	225	777	108	231	33	5.917	547
Service	186	16	118	8	247	17	407	28	576	33	412	61	77	14	2.023	177
Det grønne område	139	6	208	6	177	16	229	12	169	12	85	8	26	1	1.033	61
Øvrige	157	6	182	11	203	14	549	108	282	64	258	51	74	15	1.705	270
I alt	1.050	38	1.577	56	1.939	99	2.335	237	1.837	334	1.532	228	408	63	10.678	1.055

Kilde: SKAT

Det skal bemærkes, at de opgjorte reguleringer ikke svarer til det skattemæssige merprovenu forbundet med indsatsen, *jf. boks 1*.

Boks 1. Reguleringer

Reguleringerne i tabel 4.2 er opgjort på baggrund af registreringer i projektets styringsdatabase.

Reguleringer kan være ændringer af en virksomheds angivelser af indkomst, moms, arbejdsudlejerskat eller indeholdte skattebeløb for ansatte. Det kan også være ændringer af en lønmodtagers indkomst eller fradrag. Reguleringer kan både være i opad- eller nedadgående retning, og der er således tale om bruttobevægelser. Der er dog langt overvejende tale om forhøjelser. Indkomstforhøjelser indgår med den fulde indkomstændring, mens regulering af moms, arbejdsudlejerskat, A-skat og arbejdsmarkedsbidrag indgår med den reelle ændring af skattebeløbet.

Det skal understreges, at de opgjorte reguleringer ikke svarer til merprovenu, dels fordi en del af reguleringerne som nævnt måles på indkomst (skattebasen), dels fordi der som nævnt er tale om bruttobevægelser, og dels fordi en del af sagerne vil give sig udslag i restancer, som ikke nødvendigvis kan blive inddrevet (på grund af konkurser mv.).

Reguleringer kan være bagudrettede, hvor det medfører opkrævning hos den, der reguleres, eller der kan være truffet en afgørelse med fremadrettet virkning. I opgørelsen af de foretagne reguleringer indgår den fremadrettede virkning ikke.

Kilde: SKAT

Udsvinget i reguleringer i 2016 i forhold til øvrige år skyldes bl.a. to større sagskomplekser med store reguleringer, *jf. tabel 4.2*.

I et stort antal tilfælde gennemføres både regulering af indkomst, moms mv. og ændring i registreringerne vedrørende skatte- og afgiftsmæssige forhold, *jf. tabel 4.3*.

De typiske sager handler her om:

- Konstatning af virksomhedsejers eller ansattes manglende selvangivelse, lavt privatforbrug, forkerte fradrag eller indkomst og mistanke om sort arbejde, der medfører indkomstforhøjelser.

Nye registreringer af skatte- og momspligt samt pligt til at afregne arbejdsudlejeskat, der følger af kontrolindsatsen, medfører, at der er en fremadrettet virkning for de berørte personer/virksomheders afregningsforhold. Det er vanskeligt at skønne over størrelsen af den fremadrettede virkning af disse reguleringer.

Som resultat af indsatsen i perioden 2012 til udgange af 2017 er i alt 798 udenlandske virksomheder registreret til fremadrettet enten at skulle afregne dansk arbejdsudlejeskat eller ændret fra at være udenlandsk enkeltmandsvirksomhed uden ansatte til at være lønansat i dansk firma med indeholdelse af A-skat mv. De typiske sager handler her om:

- Danske virksomheders entreprisekontrakter indgået med udenlandsk registrerede enkeltmandsvirksomheder uden ansatte. Det er et skattemæssigt problem, hvis der i virkeligheden er tale om et ansættelsesforhold og ikke en entreprise. Det vurderes, om samarbejdsforholdet skal ændres fra entreprise til ansættelsesforhold, hvorefter den danske hvervgiver skal indeholde A-skat mv.
- Entreprisekontrakter med virksomheder registreret i udlandet, hvor der er ansatte i den udenlandske virksomhed, der er beskæftiget i Danmark. Det er et skattemæssigt problem, hvis der i virkeligheden er tale om arbejdsudleje og ikke en entreprise. I disse tilfælde kontrolleres blandt andet, om samarbejdsforholdet skal ændres fra entreprise til arbejdsudleje, hvorefter den danske hvervgiver skal indeholde arbejdsudlejeskat mv.

Herudover er der statueret skattepligt for udenlandske virksomheder og arbejdstagere. I disse sager er der foretaget bagudrettede reguleringer på i alt ca. 444 mio. kr. (beløbet indgår i det samlede reguleringsbeløb, *jf. tabel 4.2*). 42 pct. af det samlede reguleringsbeløb på ca. 1.055 mio. kr. i perioden fra 2012 til 31. marts 2018 kan henføres til denne type sager, der også kan indeholde reguleringer for fx moms. De typiske sager handler her om:

- Vurdering af udenlandske virksomheder og ansattes aktivitet i Danmark med henblik på korrekt fastlæggelse af moms- og skattepligtsregistrering.

Endvidere udveksler SKAT oplysninger med udenlandske skattemyndigheder.

4.3 Yderligere konsekvenser af SKATs indsats mod social dumping

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	I alt
							pr. 31/3	
Oplysninger sendt til udlandet, antal sager	45	68	195	198	155	89	19	769
Entreprise ændret til løn/arbejdsudleje, antal sager	63	165	150	115	163	103	39	798
Skattepligtsager, antal sager	13	48	74	457	153	131	73	949
Regulering, ændret skattepligt (mio. kr.)	19	17	32	118	181	57	20	444
Ansvarssager, antal sager	7	37	76	95	105	132	29	481

Kilde: SKAT.

Foruden de gennemførte reguleringer er i alt 481 kontROLSager udtaget til behandling for evt. strafferetligt ansvar.

De besøgte virksomheders oprindelseslande

På fællesaktionerne har SKAT ofte konstateret, at de udenlandske virksomheder er underentreprenører til danske virksomheder, eller at der er tale om udenlandske arbejdere, der er ansat hos danske virksomheder. Aktionerne omfatter derfor ofte også en kontrol af de danske virksomheders anvendelse af udenlandske ansatte eller underentreprenører. Derfor figurerer Danmark øverst på listen over de kontrollerede virksomheders oprindelsesland, jf. tabel 4.4 (opgørelserne efter nationalitet er opgjort på afsluttede sager i året). I 2017 er der afsluttet sager på 44 forskellige nationaliteter – i 2016 var tallet 54.

4.4 Besøgte virksomheder efter nationalitet (antal og pct ¹)								
	2012-2015		2016		2017		2018 pr. 31/3	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Danmark	3.787	55	1.040	57	809	53	199	49
Polen	1.401	20	259	14	270	18	85	21
Rumænien	203	3	52	3	91	6	15	4
Litauen	317	5	104	6	53	3	11	3
Tyskland	303	4	96	5	41	3	14	3
Spanien	5	0	8	1	29	2	0	0
Irland	16	0	0	0	25	2	35	9
Storbritannien	153	2	40	2	23	1	3	1
Indien	5	0	6	0	21	1	0	0
Nederlandene	72	1	17	1	19	1	1	0
Sverige	51	1	19	1	16	1	10	2
Slovakiet	36	1	2	0	16	1	2	0
Italien	140	2	32	2	12	1	2	0
Bulgarien	37	1	5	0	12	1	3	1
Letland	69	1	37	2	10	1	1	0
Øvrige	306	4	120	6	85	5	27	7
I alt	6.901	100	1.837	100	1.532	100	408	100

Kilde: SKAT

¹ Procentfordelingen er baseret på optælling af nationalitet på afsluttede sager, hvor én virksomhed/arbejdstager tæller for én sag uanset antal af kontroller i den enkelte sag.

SKATs erfaringer

Der er fortsat væsentlige udfordringer med regelefterlevelsen på skatte- og afgiftsområdet vedr. såvel danske som udenlandske virksomheder, der udøver virksomhed i Danmark, og beskæftiger udenlandsk arbejdskraft. De typiske fejlkilder er fortsat manglende registrering for relevante pligter (skat, moms, A-skat mv.) samt korrekt angivelse og betaling af selve skatte- og afgiftskravet.

Endvidere er det konstateret, at brancher ud over byggeri, service og det grønne område fremstår som risikobetonede. Her kan bl.a. nævnes autobranschen, industri, skrot og detail-/engros handel mm.

Derudover optræder mange forskellige nationaliteter blandt kredsen af virksomheder og arbejdstagere. Det giver særlige udfordringer i kontrolsituationen i forhold til sprog mv.

Generelt er beskatningsforhold vedr. udenlandske virksomheder/arbejdstagere et område, hvor regelkompleksiteten er høj, hvorfor den samlede kontrol og efterfølgende sagsbehandling er kompleks og ressourcerævende.

SKAT er samtidig særligt opmærksomme på virksomheder og arbejdstagere, der kommer fra lande, med hvilke Danmark ikke har indgået dobbeltbeskatningsoverenskomster, da der i visse situationer straks indtræder skattepligt ved aktiviteter i Danmark.

Der er også i 2018, som supplement til kontrolindsatsen, gennemført særlige vejledningsinitiativer målrettet samme kreds af virksomheder og arbejdstagere. Der er blandt andet etableret en særlig web-portal på www.skat.dk, hvor både virksomheder og personer, der vil have aktiviteter i Danmark, kan søge informationer om, hvad man skal foretage sig. Der er derudover udarbejdet og distribueret vejledningsmateriale på relevante fremmedsprog og afholdt informationsmøder flere steder i landet for både virksomheder og arbejdstagere. Yderligere vejledningstiltag er under udvikling.

Det bemærkes, at erfaringer fra de ovenfor omtalte kontrolindsatser i vidt omfang har indgået i udviklingen af vejledningstiltagene.

Endelig er SKAT i gang med at etablere samarbejdsrelationer på internationalt plan omkring bekæmpelse af manglende regelefterlevelse på skatte- og afgiftsområdet vedr. udenlandske virksomheder/udenlandske arbejdstagere. Dette sker gennem initiativer, der forsøges udviklet bilateralt med relevante lande, samt ved initiativer, der er forankret hos EU-kommissionen. Der er tale om forsøg på at udvikle fælles vejlednings- og informationsinitiativer med Rumænien, samt deltagelse i udvikling af fælles målrettede tiltag til bekæmpelse af sort/udeklareret arbejde på EU-plan.

5. Politiets indsats mod social dumping

Politiets opgaver består i at yde bistand til SKATs og Arbejdstilsynets administrative kontrolarbejde, foretage kontrol af udlændinges opholds- og arbejdsgrundlag samt efterforske formodede strafbare forhold. Politiets indsats udmøntes ved deltagelse i de fælles kontrolaktioner samt ved sagsbehandling i sager om overtrædelse af anmeldelsespligten til RUT.

Politiet har som ved de tidligere indsatsperioder udarbejdet en national operationsplan til brug for udmøntningen af den styrkede indsats mod social dumping i indsatsperioden 2015-18. Operationsplanen omfatter bl.a. en række strategiske mål, en redegørelse for ansvarsfordelingen i politiet i relation til indsatsens udførelse samt retningslinjer for en opfølgning på indsatsen.

I forbindelse med indsatsen mod social dumping har politiet i perioden 2012 – 31. marts 2018 registreret følgende:

Tabel 5.1: sager vedr. Registret for Udenlandske Tjenesteydere – anmeldelser

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	1. kv. 2018	I alt
Tjenesteyder	364	266	217	145	122	130	17	1.261
Hvervgiver	98	160	112	89	80	103	9	651

Kilde: Politiet

Tabel 5.2: sager vedr. Registret for Udenlandske Tjenesteydere – sigtelser

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	1. kv. 2018	I alt
Tjenesteydere	212	288	213	126	93	95	35	1.062
Hvervgiver	72	133	114	79	64	63	38	563

Kilde: Politiet

Kvartalsvis fordeling af antal sager vedr. Registret for Udenlandske Tjenesteydere – hhv. anmeldelser og sigtelser findes i bilag 2, tabel 5.1.1 og 5.2.1.

Tallene for 2012-2017 er baseret på antal registrerede sager i POLSAS pr. 31. december i de pågældende år. Tallene for 1. kvartal 2018 er antal registrerede sager pr. 31. marts 2018.

Rigspolitiet har siden den 1. januar 2012 anvendt Politiets Sagsstyringssystem (POL-SAS) som grundlag for udarbejdelse af statistikker m.v. Tallene kan være behæftet med usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem, og datamaterialet bygger på manuelle opdateringer.

Tabel 5.3: Øvrige sager i forbindelse med de nationale og regionale aktioner i perioden 2012 – 31. marts 2018

Øvrige sager	2012-13	2014	2015	2016	2017	1. kv. 2018
Frihedsberøvelse	40	35	54	30	58	14
Ulovligt arbejde/arbejdstager	27	33	55	29	67	10
Ulovligt arbejde/arbejdsgiver	13	16	24	19	26	7
Ulovligt ophold	9	17	12	9	10	5
Andet*	40	20	34	10	18	2

Kilde: Politiet *Udlændingelov i øvrigt, færdselslov m.v.

Forholdsmæssigt skønnes tallene for 1.kvartal 2018 at være på niveau for samme periode i 2017.

6. Styrelsen for International Rekruttering og Integrations indsats

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) har i perioden 2012-1. kvartal 2018 deltaget i 83 aktioner i forbindelse med udvalgte landsdækkende og regionale fællesaktioner. I 1. kvartal 2018 har SIRI deltaget i 9 aktioner. SIRI bistår politiet med kontrol af tredjelandsstatsborgeres ret til ophold og arbejde i Danmark samt vejleder arbejdsgivere om reglerne herom.

På flere af de aktioner, som SIRI har deltaget i, er der antruffet udenlandske arbejdstagere uden fornøden opholds- og arbejdstilladelse. Det har ført til, at politiet har foretaget anholdelser og forelæggelse for Udlændingestyrelsen med henblik på udvisning og/eller bødepålæg fra politiet til såvel arbejdsgivere som arbejdstagere. SIRI's deltagelse er generelt målrettet brancher, hvor der erfaringsmæssigt er beskæftiget flest tredjelandsstatsborgere.

7. Opsamling

Siden indsatsen mod social dumping startede, er kontrol og tilsyn med udenlandske virksomheders regelefterlevelse øget betydeligt. Myndighederne gennemfører fælles kontrolaktioner – både landsdækkende og regionale – og har daglige aktiviteter på området.

Mere effektivt myndighedsarbejde

Der arbejdes fortsat på at styrke samarbejdet. Myndighederne har særligt fokus på at effektivisere kontrollerne, således at ressourcerne bruges der, hvor effekten af myndighedernes indsats er størst.

Desuden er myndighederne i løbende dialog om prioriteringer vedrørende branche- og virksomhedsudvælgelse til brug for kontrolindsatsen. Dette med henblik på hele tiden at sikre, at de mest risikofyldte brancher og virksomheder prioriteres højest. Dette sker bl.a. ved, at myndighederne udveksler oplysninger om, hvilke udfordringer myndighederne oplever i brancherne. Dermed får myndighederne et fælles billede af, hvilke tendenser der kan identificeres på området. De etablerede planlægningsgrupper understøtter dette arbejde.

Nye tendenser

Ligesom i de foregående år har myndighederne i 2018 haft fokus på nye tendenser blandt udenlandske virksomheder, der udfører arbejde i Danmark.

På baggrund af de opbyggede erfaringer med tilsyn med udenlandske virksomheder har myndighederne valgt at fastholde et bredere branchefokus, der også indeholder bl.a. restaurationsbranchen, autobranschen og avisdistribution. Erfaringerne fra disse brancher viser, at nogle af virksomhederne er registreret som enkeltmandvirksomheder, der er ejet af danskere med anden etnisk herkomst end dansk. Ved tilsynet konstaterer myndighederne så, at der er ansatte.

Endvidere oplever myndighederne, at både udenlandske ansatte og arbejdsgivere kun i begrænset omfang ønsker at udtale sig til myndighederne. Udenlandske personer opleves som fåmælte og vil ofte fortælle så lidt som muligt. Det skyldes flere væsentlige faktorer, eksempelvis sprog, kultur, manglende kendskab til danske regler og myndigheders rolle samt frygt for konsekvenser fra arbejdsgiver. Myndighederne arbejder løbende med at skabe de bedste rammer for dialog under kontrollerne.

I bygge- og anlægsbranchen møder myndighederne i stigende grad tredjelandsborgere, hvilket også ses af politiets tal.

Bilag 1

Brancheopdelte tabeller vedr. Arbejdstilsynets resultater

Fordeling af reaktioner til udenlandske virksomheder i udvalgte brancher, 2012 – 1. kvartal 2018

3.2.1. Byggeri

Antal reaktioner	Forbud	Strakspåbud	Påbud	Vejledninger + andet	I alt
Ulykkesrisici	300	2.806	11	57	3.174
Krav til egenindsats fx lovpligtig uddannelse (stilladsuddannelse), APV	1	426	1.251	33	1.711
Kemiske og biologiske belastninger	11	566	9	22	608
Ergonomisk arbejdsmiljø	8	240	5	39	292
Støj	0	130	1	3	134
Bygherre, udbyder mv.	0	15	1	1	17
Hudbelastninger	0	1	0	2	3
Psykisk arbejdsmiljø	0	6	4	2	12
Områder uden for arbejdsmiljøloven, fx rygelov	0	115	33	0	148
Andet	0	233	4	14	251
I alt	320	4.538	1.317	175	6.350

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

3.2.2. Det grønne område

Antal reaktioner	Forbud	Strakspåbud	Påbud	Vejledninger + andet	I alt
Ulykkesrisici	2	26	0	0	28
Krav til egenindsats fx lovpligtig uddannelse (stilladsuddannelse), APV	0	7	50	0	57
Kemiske og biologiske belastninger	0	3	0	4	7
Ergonomisk arbejdsmiljø	1	6	1	0	8
Støj	0	8	0	0	8
Hudbelastninger	0	0	0	0	0
Psykisk arbejdsmiljø	0	0	0	0	0
Områder uden for arbejdsmiljøloven, fx rygelov	0	1	0	0	1
Andet	0	9	0	2	11
I alt	3	60	51	6	120

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

3.2.3. Hotel og restauration

Antal reaktioner	Forbud	Strakspåbud	Påbud	Vejledninger + andet	I alt
Ulykkesrisici	0	0	0	0	0
Krav til egenindsats fx lovpligtig uddannelse (stilladsuddannelse), APV	0	1	2	2	5
Kemiske og biologiske belastninger	0	2	0	0	2
Ergonomisk arbejdsmiljø	0	0	0	1	1
Støj	0	0	0	0	0
Hudbelastninger	0	0	0	0	0
Psykisk arbejdsmiljø	0	0	0	0	0
Områder uden for arbejdsmiljøloven, fx rygelov	0	0	0	0	0
Andet	0	0	0	0	0
I alt	0	3	2	3	8

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

3.2.4. Rengøring

Antal reaktioner	Forbud	Strakspåbud	Påbud	Vejledninger + andet	I alt
Ulykkesrisici	0	7	0	0	7
Krav til egenindsats fx lovpligtig uddannelse (stilladsuddannelse), APV	0	0	10	2	12
Kemiske og biologiske belastninger	0	6	0	0	6
Ergonomisk arbejdsmiljø	0	0	0	1	1
Støj	0	1	0	0	1
Hudbelastninger	0	0	0	0	0
Psykisk arbejdsmiljø	0	0	0	0	0
Områder uden for arbejdsmiljøloven, fx rygelov	0	0	0	0	0
Andet	0	0	0	1	1
I alt	0	14	10	4	28

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

Tiltaleindstillinger og administrative bødeforlæg for manglende eller mangelfuld anmeldelse i RUT, 2013 – 1. kvartal 2018¹

3.5.1.

	Byggeri	Det grønne område	Hotel og restauration	Godstransport inkl. avisuddeling	Andet/ukendt	I alt
Antal tiltaleindstillinger	912	7	1	0	81	1001
Antal administrative bødeforlæg	1.115	19	3	2	125	1.264
I alt	2.027	26	4	2	206	2.265

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

¹ 2012 er ikke medtaget i denne tabel, da Arbejdstilsynets registrering af branche blev justeret ultimo 2012 til de hovedgrupper, der fremgår af tabellen.

Bilag 2 Kvartalsvise opgørelser

3.3.1 Arbejdstilsynets kvartalsvis fordeling af afgørelser til udenlandske virksomheder.

	1. kv. 2012	2. kv. 2012	3. kv. 2012	4. kv. 2012	1. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	3. kv. 2014	4. kv. 2014	1. kv. 2015	2. kv. 2015
Forbud	12	20	9	17	9	12	25	18	21	15	15	10	7	13
Strakspåbud	91	146	131	301	214	194	244	295	256	261	288	253	228	220
Påbud	17	42	59	142	132	125	82	101	87	73	81	75	65	85
I alt	120	208	199	460	355	331	351	414	364	349	384	338	300	318
	3. kv. 2015	4. kv. 2015	1. kv. 2016	2. kv. 2016	3. kv. 2016	4. kv. 2016	1. kv. 2017	2. kv. 2017	3. kv. 2017	4. kv. 2017	1. kv. 2018	I alt		
Forbud	14	11	12	18	20	20	12	16	21	18	11			376
Strakspåbud	175	233	211	238	220	203	228	193	155	198	197			5.373
Påbud	48	48	46	61	58	45	31	25	24	24	27			1.603
I alt	237	292	269	317	298	268	271	234	200	240	235			7.352

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

Tablet 3.5.2 Arbejdstilsynets tiltaleindstillinger og administrative bødeforlæg for manglende eller mangelfuld anmeldelse i RUT

	1. kv. 2012	2. kv. 2012	3. kv. 2012	4. kv. 2012	1. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	3. kv. 2014	4. kv. 2014	1. kv. 2015	2. kv. 2015
Antal tiltaleindstillinger	100	112	102	125	81	87	70	45	52	45	62	72	36	22
Antal administrative bødeforlæg	-	-	-	-	-	-	22	92	65	70	71	107	53	66
I alt	100	112	102	125	81	87	92	137	117	115	133	179	89	88
	3. kv. 2015	4. kv. 2015	1. kv. 2016	2. kv. 2016	3. kv. 2016	4. kv. 2016	1. kv. 2017	2. kv. 2017	3. kv. 2017	4. kv. 2017	1. kv. 2018	I alt		
Antal tiltaleindstillinger	39	46	26	28	56	26	45	52	31	43	37			1.440
Antal administrative bødeforlæg	63	83	60	83	50	62	57	53	70	97	40			1.264
I alt	102	129	86	111	106	88	102	105	101	140	77			2.704

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

Tablet 3.7.1 Arbejdstilsynets antal af anmeldelser og opkald til hotlinen om udenlandske virksomheder

	1. kv. 2012	2. kv. 2012	3. kv. 2012	4. kv. 2012	1. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	3. kv. 2014	4. kv. 2014	1. kv. 2015	2. kv. 2015
Antal opkald og anmeldelser	173	308	293	373	211	316	312	258	172	188	243	230	167	213
	3. kv. 2015	4. kv. 2015	1. kv. 2016	2. kv. 2016	3. kv. 2016	4. kv. 2016	1. kv. 2017	2. kv. 2017	3. kv. 2017	4. kv. 2017	1. kv. 2018	I alt		
Antal opkald og anmeldelser	211	172	170	223	198	177	168	192	181	123	93			5.365

Kilde: Arbejdstilsynet. Tallene kan på grund af løbende opgørelser ændre sig lidt over tid.

Tabel 5.1.1: Politiets sager vedr. Registret for Udenlandske Tjenesteydere – anmeldelser

	1. kv. 2012	2. kv. 2012	3. kv. 2012	4. kv. 2012	1. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	3. kv. 2014	4. kv. 2014	1. kv. 2015	2. kv. 2015
Tjenesteyder	49	110	95	110	77	92	59	38	62	47	66	42	37	28
Hvervgiver	14	23	41	20	39	31	33	57	25	30	35	22	13	28
	3. kv. 2015	4. kv. 2015	1. kv. 2016	2. kv. 2016	3. kv. 2016	4. kv. 2016	1.kv. 2017	2. kv. 2017	3. kv. 2017	4. kv. 2017	1. kv. 2018	I alt		
Tjenesteyder	52	28	21	28	55	18	45	36	29	20	17			1.261
Hvervgiver	23	25	28	21	14	17	27	16	22	38	9			651

Kilde: Politiet

Tabel 5.2.1: Politiets sager vedr. Registret for Udenlandske Tjenesteydere – sigtelser

	1. kv. 2012	2. kv. 2012	3. kv. 2012	4. kv. 2012	1. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	1. kv. 2014	2. kv. 2014	3. kv. 2014	4. kv. 2014	1. kv. 2015	2. kv. 2015
Tjenesteyder	21	47	66	78	77	75	91	45	65	51	52	45	60	30
Hvervgiver	4	21	19	28	26	33	45	29	50	18	24	22	28	14
	3. kv. 2015	4. kv. 2015	1. kv. 2016	2. kv. 2016	3. kv. 2016	4. kv. 2016	1. kv. 2017	2. kv. 2017	3. kv. 2017	4. kv. 2017	1. kv. 2018	I alt		
Tjenesteyder	28	8	23	24	22	24	30	15	24	26	35			1.062
Hvervgiver	20	17	19	21	17	7	17	14	6	26	38			563

Kilde: Politiet